

Jaarverslag 2020

EEN BIJZONDER JAAR

Inhoud

Colofon	2
Voorwoord	3
Dienstverlening	5
Uitvaarten	
Gesprekken-bij-leven en voorgesprekken	
Uitvaartverzorgers	
Onze dienstverlening	
Totale dienstverlening in cijfers	
Bestuur en Raad van Toezicht	9
Samenstelling	
Vergaderingen	
5	Strategisch plan 2017 – 2020
Overleggen	
Personele zaken	
Waardering	
Kwaliteit en opleiding	12
Intake	
Opleiding	
Kwaliteitsborging	
Klachten	
Themadag	
Public relations	13
Website	
Huisstijl	
Beurzen	
PR in de regio's	
Overige Contacten	
Financiën	14
Impressies uit de regio's	16

Stichting Humanistische Uitvaartbegeleiding

Jaarverslag 2020

Een bijzonder jaar

Colofon

De Stichting Humanistische Uitvaartbegeleiding (Hub) is statutair gevestigd in Amsterdam, Ambonplein 73.

Het postadres is:

Weerdsingel WZ 33 A

3513 BC Utrecht

Telefoon 06 1291 7009

E-mail contact@humanistischeuitvaart.nl

Website www.humanistischeuitvaart.nl

Direct een spreker nodig? 0900 900 50 30 (2 ½ cent per minuut)

De stichting is opgenomen in het handelsregister te Amsterdam onder nummer 3421 5046.

Voorwoord

Een bijzonder jaar

2020 is voor de hele wereld een bijzonder jaar geworden, nadat in januari 2020 het Corona-virus in China opdook. Vanaf half maart was er een intelligente lockdown in Nederland. Dat had natuurlijk grote gevolgen voor de Humanistische Uitvaartbegeleiders (HUB). Uitvaarten met slechts een kleine groep naasten, waren het gevolg. Ondanks alle strenge Corona maatregelen hebben de vrijwilligers van de HUB op meer dan 900 uitvaarten gesproken en zijn er ook gesprekken bij leven gevoerd. Soms was een gesprek bij de familie niet mogelijk en vond het gesprek plaats via de telefoon of met een digitale verbinding. Ook interviews en opleidingen konden niet altijd fysiek plaatsvinden, maar vonden plaats met digitale verbindingen.

Het aantal uitvaarten daalde door twee redenen. De eerste was dat, in verband met de geringe bezoekersaantallen, meer nabestaanden het spreken nu wel zelf aandurfd. De tweede reden was dat er angst heerste bij nabestaanden om een “vreemdeling” binnen te halen bij het familiegesprek en tijdens de uitvaart. Deze twee redenen meewegende, valt de daling van het uitvaarten nog mee. Gelukkig blijft de waardering voor ons werk onverminderd hoog.

Vrijwilligers van de HUB hebben een enorme inspanning geleverd, er is veel werk verzet en de HUB-vrijwilligers zijn creatief geweest in het vinden van alternatieven. Zij doen dit vanuit een persoonlijk gevoel voor humanisme en maatschappelijke betrokkenheid. We zijn trots op deze vrijwilligers en j zijn ook heel blij dat er in het najaar nog een opleiding heeft kunnen plaatsvinden met 10 nieuwe vrijwilligers.

Resultaten

In 2019 werd op 1405 uitvaarten gesproken door HUB-vrijwilligers. Er vonden in 2019 35 gesprekken bij leven plaats. Op basis van de resultaten van 2019 werd in de begroting van 2020 uitgegaan van 1370 uitvaarten. Op 945 uitvaarten heeft een vrijwilliger van de HUB gesproken.

In 2018 heeft het bestuur vastgesteld dat een ondergrens van 1600 uitvaarten noodzakelijk is voor een bestendige toekomst. Bij minder dan 1600 uitvaarten maakt de HUB-verlies. Dit Corona jaar heeft de HUB kunnen afsluiten met een positief saldo, maar dit heeft ook alles te maken met het niet doorgaan van veel activiteiten op het gebied van PR en scholing.

In 2020 zijn we doorgegaan met de uitvoering van ons strategisch plan 2017 – 2020, maar door de lockdown konden ook veel van deze activiteiten niet uitgevoerd worden. In september 2020 is een start gemaakt met het opstellen van een nieuw strategisch plan voor de komende jaren.

Bestuurssamenstelling

Eind 2019 heeft Coby Molenaar afscheid genomen als voorzitter van het bestuur. Zij heeft zich vier jaar lang enorm ingezet voor haar bestuurlijke taken. Ze heeft ervoor gezorgd dat de HUB een professionele slag heeft gemaakt en geijverd voor een landelijke dekking. Zo heeft ze een nieuwe Raad van Toezicht” ingesteld, waarmee er meer duidelijkheid kwam in bevoegdheden van bestuur en Raad van Toezicht. Met goedkeuring van het Bestuur van het Humanistisch verbond is deze nieuwe Raad van Toezicht in 2018 geïnstalleerd. Als gevolg van deze ontwikkeling is afscheid genomen van de 'oude' breed samengestelde raad van toezicht en zijn drie nieuwe leden benoemd. Coby heeft zich ook beziggehouden met de herziening van de stichtingsakte, de statuten, in overleg met raad van toezicht en het Humanistisch Verbond. Ook Henny Stempher moest het bestuur begin 2019 verlaten omdat zijn zittingsduur erop zat. Hij heeft in de 6 jaar dat hij secretaris van het bestuur was, enorm veel werk verzet. Hij schreef de jaarverslagen, hij heeft ervoor gezorgd dat de HUB de AVG-regels goed heeft ingevoerd.

Hij heeft het Handboek Hub aangevuld met een nieuw hoofdstuk over de gegevensbescherming, en hij heeft enkele noodzakelijke bijlagen toegevoegd. Hij was 6 jaar lang een rots in de branding met zijn geduldige en degelijke werkwijze. In dit jaarverslag hebben we een aantal teksten uit zijn jaarverslagen overgenomen, omdat deze teksten een goede weergave geven van het werk van onze vrijwilligers.

In juni 2020 heeft ook Korry Spiekstra afscheid genomen van het bestuur. Zij is jarenlang heel actief geweest in de kwaliteitszorg en de organisatie en de inhoud van de opleiding van de HUB. Tevens was zij een inspirerend contactpersoon voor de intakers en de stagebegeleiders van de regionale werkgroepen.

Het bestuur werd de afgelopen jaren ondersteund door Anna-Greet, bevlogen bureaumedewerker. Ook zij heeft in 2020 afscheid genomen. Door terugloop van het aantal uitvaarten moest het bestuur bezuinigen in de ondersteunende activiteiten.

Wij willen Coby, Henny, Korry en Anne-Greet heel erg bedanken voor hun enorme inzet voor de HUB.

Tot slot, wil het stichtingsbestuur haar grote waardering uitspreken voor alle vrijwilligers, die in dit bijzonder moeilijke jaar, op toch een groot aantal uitvaarten hebben gesproken. Het totaal aantal vrijwilligers daalt al enkele jaren. Dit heeft ook te maken met de hoeveelheden uitvaarten die dalen. Des te meer waardering bestaat er voor de huidige sprekers.

Dank ook voor de samenwerking in het realiseren van onze doelstellingen.

Vanaf juni 2020 heeft het bestuur het werk voortgezet met drie leden. De vacatures voor secretaris en toekomstig penningmeester konden helaas nog niet vervuld worden. De regio's hebben in 2020 ondanks alle strenge maatregelen toch goed kunnen functioneren. Het bestuur wil hierbij haar dank uitspreken aan alle regionale werkgroepen voor hun inzet en betrokkenheid bij de HUB in dit bijzondere jaar.

Namens het bestuur,

Marion van de Kroonenberg, voorzitter

Dienstverlening

De Humanistische Uitvaartbegeleiding begon ruim honderd jaar in Friesland, want daar kwam de ontkerkelijking al vroeg op gang. Sinds de oprichting van het Humanistisch Verbond gebeurde de begeleiding onder auspiciën van het Verbond. In 2004 werd de stichting Humanistische Uitvaartbegeleiding opgericht met 8 werkgroepen. In 2015 kwam ook de regio Groningen als 9de werkgroep bij deze stichting. Onze dienstverlening is sindsdien in heel Nederland beschikbaar.

De uitvaartbegeleiders zijn vooral sprekers bij uitvaarten. Kern van het werk is het maken en uitspreken van een in memoriam, een levensloop van de overledene. In de loop van de jaren zijn daar andere activiteiten tijdens de uitvaartceremonie bijgekomen. In de sommige gevallen zullen de vrijwilligers grotendeels of de gehele ceremonie begeleiden. Dat wil zeggen, dat zij ook een welkomstwoord houden, andere sprekers en de muziek aankondigen, een passend gedicht voordragen, familieleden begeleiden met de uitvoering van een ritueel en het dankwoord uitspreken. Alles gaat in overleg met de nabestaanden en de uitvaartorganisatie.

Uitvaarten

De uitvaartbegeleiding is regionaal verankerd. Het stichtingsbestuur heeft de uitvoering van het werk gedelegeerd aan negen regionale werkgroepen. Deze regio's regelen het matchen van een spreker met nabestaanden en de administratieve en financiële afhandeling van de aanvragen. Andere regionale taken komen elders in dit jaarverslag aan de orde.

Het aantal aanvragen was in dit coronajaar 945. Er zijn grote verschillen in het aantal uitvaarten tussen de regio's. Friesland is van oudsher de grootste werkgroep en weet ook de aantallen vast te houden. In de ene regio is er groei, in de andere het aantal gelijk, en in een volgende regio is er krimp.

Het stichtingsbestuur heeft zichzelf in 2018 de opdracht gegeven jaarlijks minimaal 1.600 dienstverleningen te doen om een gezonde organisatie in stand te kunnen houden. In onderstaande tabel zien we hoe de aantallen steeds verder teruglopen. Ondanks meerdere projecten om de bekendheid van de HUB te verbeteren, blijft het moeilijk om het gewenste aantal te halen. Redenen hiervoor zijn onder anderen: uitvaartorganisaties, die zelf gaan spreken; veel ZZP'ers die spreken op uitvaarten (soms oud-Hubbers, die voor zichzelf beginnen) en families, die steeds meer zelf spreken op uitvaarten.

Aantal uitvaarten totaal

Regio aantal uitvaarten	Br	DrOFI	Fr	Gr	Lb	MN	NH	ZH	ZI	Totaal
2014	13	166	520	33	242	305	0	97	89	1.465
2015	26	168	590	70	260	348	0	87	73	1.622
2016	37	178	607	96	272	343	0	64	80	1.677
2017	28	157	655	184	243	253	0	51	69	1.640
2018	33	185	552	153	192	294	0	46	74	1.529
2019	41	144	514	83	124	255	3	49	56	1.269
2020	37	106	370	42	98	218	12	28	29	940

Gebruikte afkortingen voor de regionale werkgroepen:

Br: Brabant

DrOFI: Drenthe, Overijssel en Flevoland

Fr: Fryslân

Gr: Groningen
Lb: Limburg
MN: Midden-Nederland = Gelderland en Utrecht
NZH: Noord-Holland en Zuid-Holland
Zl: Zeeland

Gesprekken-bij-leven

Gesprekken-bij-leven voeren onze vrijwilligers met personen die het verhaal over hun leven en/of hun wensen ten aanzien van de inhoud en vorm van hun uitvaart, vast willen leggen. Het gaat vaak om mensen die bijvoorbeeld redelijk alleen in de wereld staan en niemand hebben die hun levensverhaal ooit zal vertellen. Of mensen die een bijzonder levensverhaal hebben, dat weinigen kennen. Deze gesprekken vinden plaats op momenten dat er nog geen zicht is op een levenseinde.

De gesprekken kunnen ook plaats vinden met mensen die terminaal zijn. Deze gesprekken worden meestal voorgesprek genoemd.

Het gesprek-bij-leven beschouwen wij als een afzonderlijke en afgesloten dienstverlening. In de gevallen dat er redelijk snel een uitvaartplechtigheid op volgt, zal de regionale werkgroep met de facturering hiermee rekening houden.

In ons opleidingstraject is een dag vullende workshop opgenomen om de nieuwe sprekers hiervoor toe te rusten. Ervaren collega's kunnen de workshop ook volgen.

Aantal Gesprekken-bij-leven

Jaar	Aantal	Ontwikkeling
2014	57	
2015	88	+ 54,4 %
2016	41	- 46,6 %
2017	37	- 10,2 %
2018	65	+ 91,2 %
2019	26	- 60,0 %
2020	22	- 15,0 %

Uitvaartorganisaties

De meeste aanvragen voor onze dienstverlening komen van uitvaartverzorgers. Soms kennen mensen ons werk van horen zeggen of ze hebben een uitvaart waar een van onze sprekers actief is geweest, meegemaakt. De uitvaartverzorgers zijn zelf professionals die perfect werk willen leveren voor de overledene en voor de nabestaanden. Zij eisen deze werkhouding ook van onze vrijwilligers. Bij sommige uitvaartorganisaties moeten de uitvaartverzorger ook zelf spreken tijdens de uitvaart. Dit heeft natuurlijk invloed om het aantal aanvragen aan de HUB. Ook de groei van het aantal ZZP'ers, die een uitvaartbedrijf beginnen beïnvloedt ons werk. Soms zijn het sprekers, die in de HUB het vak geleerd hebben om daarna voor zichzelf te beginnen. Goede contacten vanuit de regionale werkgroep met uitvaartorganisaties is van groot belang. Uitvaartverzorgers willen zeker zijn van de kwaliteit van de dienstverlening die zij voor een uitvaart inhuren. Zij werken graag met vaste sprekers. Als het vertrouwen in onze kwaliteit groeit bij de uitvaartverzorgers, zal dat invloed hebben op het aantal aanvragen. Voor uitvaartverzorgers is het vaak ook een belemmering dat voor de HUB boven het al bepaalde tarief, nog een extra tarief moet worden gerekend.

Soms kan een regio niet aan een verzoek voldoen, bijvoorbeeld als er meerdere aanvragen in korte tijd komen. Door een beroep te doen op een andere regio, kan het verzoek toch nog ingewilligd worden. Een ander fenomeen is dat er speciaal naar een spreker wordt gevraagd, of naar een speciale vaardigheid van een spreker zoals het kunnen spreken in de Friese taal. Ook aan deze vragen kan de Hub voldoen.

Toch is het een enkele keer voorgekomen dat we onze dienstverlening niet konden inzetten. Door het versterken van de samenwerking tussen de regio's, kunnen we voorkomen dat we 'nee' moeten zeggen.

Onze dienstverlening

Het stichtingsbestuur rekent erop dat iedere Hubber in staat is het volledige dienstenpakket aan te bieden. Onze opleiding is hierop ingericht. Zeker na twee jaar ervaring moet dat kunnen lukken. Wat er gedaan wordt tijdens een uitvaartceremonie is uiteraard afhankelijk van de vraag van de nabestaanden en de uitvaartverzorgers.

Een greep uit de mogelijkheden die de Hubbers aanbieden:

- Interviewen, schrijven en uitspreken van het in memoriam
- Adviseren over de te gebruiken muziek
- Opstellen van een eenvoudig draaiboek voor de ceremonie
- Overleggen met de uitvaartverzorgers
- Toepassen van rituelen tijdens de plechtigheid
- Het verbinden van de verschillende onderdelen van de ceremonie, zoals het aankondigen van muziekstukken en andere sprekers
- Gesprekken-bij-leven
- Meewerken aan een uitvaartplechtigheid met een religieus karakter (de Hubbers doen geen religieuze handelingen)
- Uitvaarten van stille baby's (vroeggeboortes, voor of kort na de geboorte overleden)
- Uitvaarten van baby's en kinderen
- Uitvaarten na zelfdoding, na ongeval, verslavings- of psychiatrische problematiek, geweld of andere niet natuurlijke doodsoorzaken
- As verstrooien
- Herdenkingsceremonie voorstellen en begeleiden
- Helpen bij het schrijven van een in memoriam

Nabestaanden willen een eerlijk verhaal over de overledene. Onze uitvaartbegeleiders willen niets minder, met respect voor ieders keuzes die in het leven zijn gemaakt. Hiermee komt de verbinding met het Humanistische gedachtegoed naar voren. Dat vraagt om uitgebalanceerde teksten. Dat is een van de sterke kanten van ons werk.

Bestuur en Raad van Toezicht

Samenstelling

De samenstelling van het bestuur is in 2020 gewijzigd. Coby Molenaar en Henny Stempfer hebben het bestuur verlaten in 2019. Midden 2020 heeft ook Korry Spiekstra haar taken overgedragen. Korry is 5 jaar lang verantwoordelijk geweest voor kwaliteit en opleiding. Tevens is zij de contactpersoon geweest vanuit het bestuur voor de intakers van de werkgroepen. Deze intakers zorgen voor de nieuwe aanwas van sprekers. Zij voeren gesprekken met potentiële vrijwilligers, nemen vrijwilligers aan en begeleiden deze in de inwerkperiode. Korrie heeft ervoor gezorgd dat de opleiding is verbeterd door o.a. verandering van docenten.

De vacature van secretaris is helaas nog niet vervuld. Ook de vacature van toekomstig penningmeester is nog niet vervuld. Zowel intern als extern konden we geen nieuwe bestuursleden vinden. Gelukkig is het wel gelukt om in 2020 een nieuwe voorzitter te vinden. In mei 2020 is Marion van den Kroonenberg gestart als voorzitter. De taken van Korry Spiekstra zijn medio 2020 overgedragen aan Marijke Prins.

Eind 2020 bestond het stichtingsbestuur uit de volgende leden:

	Portefeuille
• Marion van den Kroonenberg	Voorzitter, public relations
• Diederik van Essel	Penningmeester, gaat eind 2021 de HUB verlaten
• Vacature	Secretaris
• Marijke Prins	Kwaliteit en opleiding

In de voorgaande jaren waren de bestuursleden ook contactpersoon voor een aantal werkgroepen. Door de kleine samenstelling van het bestuur in 2020, hebben de bestuursleden dit niet kunnen continueren. Daardoor is er meer afstand tussen bestuur en werkgroepen ontstaan. Door Corona was het afreizen naar de regio's niet aan de orde. Voor het bestuur is het praktisch om klein en wendbaar te zijn, in de tijd van digitale communicatie. Het is vrij eenvoudig om een digitale vergadering te plannen als maar 3 of 4 personen aanwezig moeten zijn.

De werkgroepen zijn in 2020 minder ondersteund vanuit het stichtingsbestuur. Het bestuur streeft ernaar dat de regionale werkgroepen zoveel mogelijk zelfstandig functioneren. Dit streven wordt vooral ingegeven door het feit dat de regio's zelf het beste weten wat toepasbaar is in hun regio. De regio's zijn zo verschillende dat het top-down aansturen vanuit het landelijk bestuur niet tot de gewenste resultaten leidt. Het bestuur is veel meer een voorstander van bottom up beleid.

Het bestuur beraadt zich op mogelijkheden om de werkgroepen te ondersteunen vanuit een landelijk portal of een landelijk forum, waarop de regionale werkgroepen ervaringen, ideeën, activiteiten delen met het doel om elkaar te versterken in de dienstverlening.

Samenstelling Raad van Toezicht

- Gezinus van Hoven tevens spreker in Friesland
- Leonie Vogels Lid
- Geert Oomen tevens spreker in
 Limburg

De Raad van Toezicht heeft de afgelopen 3 jaar gerouleerd in de functie voorzitter en secretaris Het stichtingsbestuur en de Raad van Toezicht hebben in 2020 tweemaal overleg gevoerd via ZOOM. De belangrijkste taak van de raad is het goedkeuren van de jaarstukken (verslag van penningmeester en secretaris), de begroting en het algemene beleid. Ook het opstarten van een nieuw strategisch plan voor de komende jaren is besproken. De Raad van Toezicht kwam daarnaast 2x bijeen zonder bestuur en besprak met het bestuur het strategisch plan, de jaarrekening, het jaarverslag.

Vergaderingen Bestuur

Het drietallig stichtingsbestuur kwam in het verslagjaar XXX bijeen. De vergaderingen zijn merendeels gehouden via ZOOM of Teams.

De volgende onderwerpen passeerden de revue in de bestuursvergaderingen:

- Jaarstukken 2019 van secretaris en penningmeester
- Voorbereiden overleggen met raad van toezicht
- Voorbereiden besturenoverleggen
- Landelijk portal of forum
- Financiën
- Andere personele zaken
- Public relations
 - Website
- Kwaliteit en opleiding
 - Opleiding 'spreken bij uitvaarten'
- Ontwikkelingen in de regio's, klachten
- Uitvoering van activiteiten uit het strategisch plan 2017 – 2020
- Activiteitenkalender 2020

Strategisch plan 2017 – 2020

Het stichtingsbestuur is dit jaar doorgedaan met de implementatie van het strategisch plan zoals dat met de vrijwilligers en de regiobesturen is besproken en in 2017 is vastgesteld. Maar door de lockdown zijn er in het eerste half van 2020 nauwelijks activiteiten verricht. De volgende acties hebben een langere doorlooptijd of zijn permanent (tussen haken de betrokken **organisatieonderdelen**):

- Ontwikkelen beleid op hoofdlijnen voor uitvoering dienstverlening.
- Jaarlijks realisatie van minimaal 1.600 uitvaarten en 50 gesprekken-bij-leven.
- Handhaven van minimaal 125 sprekers. Daar waar noodzakelijk actief werving en selectie uitvoeren.
- Instellen van werkgroepen (stichtingsbestuur in samenwerking met de regio's):
 - Nieuw strategisch plan
 - Inventarisatie behoefte aan borging van aparte/kwetsbare functies zoals coördinatie
- Inventarisatie contacten tussen onze vrijwilligers, nabestaanden en de uitvaartverzorgers.
- Bewaken van kwaliteit (stichtingsbestuur, regiobesturen, leden en uitvaartverzorgers):
 - Bestaande functieprofielen updaten en zo nodig nieuwe maken;
 - Persoonlijke kwaliteit door intervisie en collegiale feedback;

- Opleiding 'Sprekers bij uitvaarten' evalueren door de deelnemers;
- Evaluatie activiteitenplan 2017-2020

In 2018 heeft het bestuur vastgesteld dat er een minimum van 1600 uitvaarten en 50 gesprekken bij leven nodig zijn om de Stichting bestaansrecht te geven. We zien echter het aantal uitvaarten de afgelopen jaren teruglopen. Dit vereist voor de komende jaren een herbezinning in een nieuw strategisch plan. Dat we in 2020 nog 945 uitvaarten hebben kunnen doen, ondanks alle strenge maatregelen doet ons deugd. Maar het betekent ook dat er in 2020 veel minder contacten zijn geweest met uitvaartverzorgers. Deze relaties moeten onderhouden worden om de aantallen uitvaarten in de toekomst te garanderen. De komende jaren zijn cruciaal voor de stichting. Hoe zorgen we ervoor dat er meer aanvragen komen? Het nieuwe strategische plan moet hieraan richting geven.

Overleggen

Werving, selectie, opleiding en stage

Normaliter is er een of twee keer per jaar overleg tussen het bestuurslid Kwaliteit en Opleiding met de regionale intakers, stagebegeleiders en opleiders. Met dit overleg wil het stichtingsbestuur tot een goede onderlinge afstemming komen. Door de lockdown zijn er in 2020 geen overleggen geweest.

Regio's

In oktober 2020 heeft er een fysieke Besturendag plaatsgevonden, waar alle regio's vertegenwoordigd waren.

Penningmeesters

Elk jaar komen alle penningmeesters van de regionale werkgroepen in oktober bijeen. In 2020 is dit overleg gekoppeld aan de jaarlijkse besturendag. In de ochtend hebben de penningmeesters vergaderd met de penningmeester van het bestuur en in de middag hebben alle voorzitters van de regionale werkgroepen overleg gehad met de voorzitter, penningmeester en het bestuurslid opleiding en kwaliteit.

Personele zaken

Professionele dienstverleners

Het stichtingsbestuur laat zich bijstaan door de volgende dienstverleners ¹:

- Sabina Rietveld, voor de communicatie
- Johan Verheggen, financieel administrateur

Het stichtingsbestuur is de bovengenoemde mensen dankbaar voor hun grote inzet voor en betrokkenheid bij de stichting.

Kwaliteit en opleiding

Intake en opleiding

In 2020 zijn 10 nieuwe vrijwilligers aangenomen en hebben 10 vrijwilligers de opleiding gevolgd. Helaas is er na de opleiding een vrijwilliger niet doorgegaan. De werving van uitvaartbegeleiders vraagt continu aandacht. Nabestaanden en uitvaartverzorgers moeten kunnen vertrouwen op onze uitstekende kwaliteit. De belangstelling voor het werk is op zich groot genoeg. Men moet bijvoorbeeld achter het humanistische gedachtegoed staan, goed kunnen luisteren, goed in de Nederlandse taal zijn en flexibel inzetbaar zijn. De hoge kosten van het hele opleidingstraject komen voor rekening van de stichting en wordt gefinancierd vanuit de opbrengsten via de regionale werkgroepen. Dit rechtvaardigt een strenge selectie en goede afspraken met de nieuwe uitvaartbegeleiders.

De opleiding bestaat uit:

- Een snuffelstage,
- Twee weekenden (tien dagdelen),
- Twee stages waarbij de kandidaat met een ervaren spreker meegaat en schaduwteksten schrijft,
- Twee stages waarin onder begeleiding van een ervaren spreker de kandidaat de uitvoering van de gehele begeleiding doet,
- Een workshop rituelen en
- Een workshop gesprek-bij-leven.

Aan de beide workshops moet een nieuwe spreker na toetreding als spreker binnen twee jaar deelgenomen hebben. Als locatie diende net als vorig jaar het conferentiecentrum Kontakt der Kontinenten nabij Soesterberg. Tijdens de opleidingsweekenden ontstaat tussen de kandidaten een vertrouwde sfeer. Vaak blijft men na de opleiding met elkaar contact houden. Deze contacten versterken de samenwerking tussen de regio's. De opleiding 2020 werd positief geëvalueerd.

Kwaliteitsbewaking

Kwaliteitsbewaking is een taak van de regionale werkgroepen. Voor de kwaliteitsbewaking organiseren de regio's verschillende vormen:

- Intervisie
- Spiegelen
- Peer-review-groepen

In het verslagjaar 2020 hebben ondanks alle beperkingen toch intervisie plaatsgevonden in de regio's. Tijdens een intervisie kunnen kleine groepen sprekers met elkaar hun ervaringen uitwisselen en bespreken de deelnemers problemen die zij in het werk zijn tegengekomen. Het gebeurt ook dat alle sprekers van de regionale werkgroep tegelijk bijeenkomen en intervisie houden. Spiegelen is bij elkaar gaan kijken en luisteren en na afloop elkaar feedback geven. Iedereen kan bij iedereen komen luisteren en kijken. Peer-review-groepen spiegelen in wezen ook echter in vaste combinaties van collega's.

Bijscholing

Meestal organiseren regionale werkgroepen een keer per jaar, soms in combinatie met een buurregio, een bijscholing of themabijeenkomst. Deze hebben in dit verslag jaar bijna niet plaatsgevonden.

Klachten

In het eerste kwartaal van 2020 zijn er twee klachten van twee vrijwilligers in regio Brabant afgehandeld.

Themadag

Er is in 2020 geen landelijke themadag geweest.

Public relations

Website

Uit het strategisch plan 2017 – 2020 komt de opdracht voor het stichtingsbestuur in het bijzonder de zichtbaarheid van de Hub te vergroten. De Hub moet snel te vinden zijn op het internet. In afgelopen jaren is de website verbeterd. En zijn er grondige wijzigingen geweest in de huisstijl. In 2020 zijn er geen activiteiten geweest op dit terrein.

Folders en kinderboekje

De afgelopen jaren was de Hub vaak aanwezig op beurzen voor de uitvaartbranche. In 2020 hebben er geen beurzen plaatsgevonden. Folders en het kinderboekje van de Hub zijn wel uitgedeeld aan uitvaartverzorgers, waarmee contact is geweest in 2020.

PR in de regio's

Elke regionale werkgroep heeft pr-activiteiten ondernomen om de Hub en haar dienstverlening onder de aandacht te brengen van het publiek, zeker ook van uitvaartondernemers. De individuele sprekers hebben zich laten zien als ambassadeurs van de Hub.

Overige contacten

De voorzitter van het stichtingsbestuur heeft contact onderhouden met de directeur van het HV. Het stichtingsbestuur onderhoudt contacten met andere organisatie met name de leden van de Humanistische Alliantie (HA). Het is verbazend hoe slecht andere humanistische organisaties de Hub en haar werk kennen. Het stichtingsbestuur laat geen mogelijkheid onbenut om aan de bijeenkomsten van de Humanistische Alliantie deel te nemen. Er zijn in enkele regio's contacten geweest met afdelingen van het Humanistisch Verbond. Het gaat niet altijd van een leien dakje. We vertellen graag over ons werk. Met enkele humanistische raadsliden is gesproken over het gesprek-bij-leven.

Financiën

Mede naar aanmelding van de invoering van de btw hebben de financieel-administratieve Hubbers in 2018 het besluit genomen om het tarief van de uitvaarten en de gesprekken bij leven te harmoniseren. Het stichtingsbestuur heeft deze aanbeveling overgenomen en per 1 januari 2019 in werking laten treden. Het bestuur heeft in 2019 in goed overleg met de regionale werkgroepen besloten tot een landelijk tarief van 225,00 euro. Dit geeft veel duidelijkheid voor de communicatie naar buiten. De vergoedingen aan vrijwilligers zijn eveneens voor het hele land gelijkgesteld.

Alle penningmeesters werken sinds 2019 met hetzelfde administratieve systeem. Dit moet het mogelijk maken dat de landelijke penningmeester een beter overzicht heeft over de financiën gedurende het hele jaar. Zo kan de landelijke penningmeester beter overzicht houden op de financiën.

BTW

De Belastingdienst liet het stichtingsbestuur weten, dat met ingang van 1 juli 2018 btw over onze diensten afgedragen moet worden. De motivatie was, dat de stichting gelijkgeschakeld werd met de vrijgevestigde sprekers. De HUB werd door een besluit van de belastingdienst ineens BTW plichtig, dit heeft veel invloed gehad op de bedrijfsvoering. De penningmeesters van de regionale werkgroepen en de penningmeester van het landelijk bestuur hebben met veel inzet de BTW-maatregelen in 2019 kunnen implementeren. In 2020 is deze kwestie in een rustiger vaarwater gekomen.

Vanuit de regio Brabant komt het signaal naar voren dat 225 euro per uitvaart de kosten niet dekken, met name omdat de reiskosten vaak hoog zijn. Een verhoging tot 250 zou volgens deze regio wenselijk zijn, want dan is de btw tenminste gedekt. Zelfstandige sprekers vragen hier 400-600 euro, maar daar willen wij ver onder blijven zodat onze diensten voor iedereen betaalbaar blijven. De discussie over het tarief zal in 2021 opnieuw op de agenda komen.

In de jaren 2018 en 2019 heeft de stichting het eigen vermogen moeten aanspreken om de exploitatie dekkend te maken. In 2020 hebben we het jaar kunnen afsluiten met een positief saldo.

Voor meer informatie hierover verwijzen wij naar onze jaarrekening 2020.

Een impressie uit de regionale werkgroepen over 2020

Aantal uitvaarten

Er is een groot verschil in het aantal uitvaarten per regio. Zo is en blijft Friesland de hoogste aantallen aanvragen krijgen. Friesland wist ook 7 nieuwe vrijwilligers te werven. Noord-Holland kon de afgelopen jaren niet zelfstandig functioneren, maar heeft sinds dit jaar weer een klein aantal enthousiaste vrijwilligers, die 12 keer hebben kunnen spreken. En dat aantal loopt in 2021 verder op. Zeeland daarentegen maakt zich zorgen over de aantallen. Het gemiddelde in 2020 was 3,5 uitvaarten per spreker. En dat vinden ze echt te weinig. Ze hebben samenwerking gezocht met Limburg om elkaar te versterken. In Brabant was het aantal 37 uitvaarten te veel voor de ene vrijwilliger, waarop Brabant een beroep kon doen. Maar daar heeft de regio Zuid-Holland een groot aantal uitvaarten kunnen overnemen. De samenwerking tussen Brabant en Zuid-Holland, ook door de gezamenlijk coördinatie, heeft al jaren een stevige basis. Brabant heeft aan Zuid-Holland een goede sparringpartner, die (al jaren) de coördinatie voor Brabant verzorgd. Ze werken ook samen bij intakes en stages en hebben samen intervisie. Voor de HUB zijn dit soort samenwerkingen cruciaal. Limburg kan met 11 vrijwilligers de bijna 100 aanmeldingen goed aan. Groningen heeft met een kleine groep vrijwilligers 42 uitvaarten gedaan en moest soms een beroep doen op de aanliggende regio's. De regio Midden-Nederland had voor 2020 288 uitvaarten begroot en heeft er toch ondanks alle beperkingen 218 weten te doen. Met de 22 actieve vrijwilligers is dit goed te realiseren.

Pr-activiteiten in de regio's

Veel regionale werkgroepen zijn actief geweest in pr-activiteiten:

In de regio Friesland is van oudsher veel contact met de uitvaartondernemers. Met nieuwjaar ontvangen deze organisaties altijd een attentie. Verder wordt er geadverteerd in dag- en regionale bladen. Ook de regio Groningen stuurt al enkele jaren met nieuwjaar een mooie groepsfoto met een passende tekst naar alle relaties. Dit wordt zeker gelezen. Dit jaar kon er vanwege Corona geen groepsfoto worden gemaakt. Daarom is van elke spreker een foto plus een eigen tekst verzameld, wat gebundeld is in een boekje. Dit boekje is met nieuwjaar naar alle relaties gestuurd en zeer positief ontvangen. Op de nieuwjaarsreceptie van de afdeling van het Humanistisch verbond in Groningen, is een korte inleiding gehouden en is materiaal verstrekt. Ook heeft de regio Groningen in samenwerking met Fryslân en Drenthe, Overijssel en Flevoland een artikel geschreven in het regionaal orgaan van de HV-afdeling. Midden-Nederland stuurde rond Valentijnsdag alle opdrachtgevers als blijk van waardering voor de samenwerking een kaart met een passend gedicht.

Ook zijn er vier reguliere uitgaven van het bulletin, een digitaal magazine voor uitvaartondernemers en - verzorgers per mail verstuurd. In maart is een extra bulletin verstuurd waarin regio Midden-Nederland het beleid in verband met Corona duidelijk gemaakt heeft. Als antwoord op de beperkingen die werden opgelegd aan de deelnemers van de uitvaarten werden de uitvaartondernemingen door Midden-Nederland geïnformeerd over de mogelijkheid om na afloop van de Corona-periode, van een grotere herdenkingsbijeenkomsten. In de regio Zeeland is een artikel in een regionale krant verschenen waarin één van onze sprekers ons werk toelichtte. Er waren in 2019 posters ontworpen en gedrukt. Deze zijn slechts mondjesmaat verspreid vanwege Corona om geen verspilling van posters te veroorzaken. De posters zullen in 2021 hun weg vinden. De regio

Limburg heeft bij het begin van de coronacrisis een aantal bekend uitvaartondernemers een brief gestuurd waarin de HUB-dienstverlening is aangeboden. Later in het jaar is een specifiekere pr-campagne opgezet waarbij meer uitvaartondernemers werden benaderd en voorzien van folders. In de regio Noord-Holland is hard gewerkt aan meer bekendheid geven aan de HUB. Er is een artikel verzonden naar de regionale advertentiebladen; dit had echter nog geen succes. Ook zijn er contacten gelegd met uitvaartondernemers. Er zijn steeds relatiegesprekken met de uitvaartondernemers gevoerd voor (telefonisch) en na (fysiek) de uitvaart.

Er is contact gezocht met de vier afdelingen van het Humanistisch Verbond die er in Noord-Holland zijn. Naar aanleiding daarvan staan twee uitnodigingen voor een fysieke presentatie. De regio Zeeland heeft uitvaartondernemers begin 2020 een brief gestuurd waarin ze hen een goed jaar toewensten, tegelijkertijd met enkele zakelijke mededelingen. De indruk is dat dit wel gewaardeerd werd. Verder zijn er altijd contacten met bestaande ondernemers voor en na afloop van een uitvaart.

Ook regio Zuid-Holland neemt na afloop van elke uitvaart contact op met de uitvaartverzorgers om een en ander na te bespreken. De regio Drenthe, Overijssel en Flevoland heeft eind 2020 aan alle veertig uitvaartondernemers in het werkgebied per post een Nieuwjaarskaart toegestuurd met beste wensen en een kleine magneet met de vermelding Humanistische sprekers. Daarnaast zijn er artikelen geplaatst in regionale en/of humanistische bladen. En is er een halve pagina advertentie geplaatst in een uitvaartkrant. De regio Brabant heeft het afgelopen jaar, als ambassadeurs, veel tijd aan PR tijdens/rondom de uitvaart besteed. Door steeds in onze teksten te benoemen dat we Hub'ers zijn en door na afloop bij de deur te staan om kaartjes uit te delen, als er om gevraagd wordt. En door altijd even naar de koffieruimte te gaan; te laten zien dat je er bent, vaak de tekst in een map overhandigd en afscheid van de familie genomen, want persoonlijk contact is immers wezenlijk bij de HUB.

Intervisie en scholing

Alle regio's hebben geprobeerd zo goed als het kon contacten te houden met elkaar. Een groot aantal regio's heeft de intervisies digitaal georganiseerd. Scholingen waren soms mogelijk in de zomer/najaar. En ook konden enkele regio's bij elkaar komen om te vergaderen. De intervisies zijn belangrijke bijeenkomsten om van elkaar te leren. Zo schrijft de regio Drenthe, Overijssel en Flevoland in hun jaarverslag over hun intervisie:

Het waren goede en zinvolle bijeenkomsten waarin we met elkaar de soms moeilijke dingen konden delen die de corona-pandemie met zich meebrengt. Een jaar waarin we samen de beperkingen en onmogelijkheden bespraken en op zoek gingen naar mogelijkheden om ons mooie werk te kunnen blijven voortzetten.

Regio Groningen heeft in 2020 onderwerpen geïnventariseerd, zodat de aandacht gefocust blijft op zaken als het familiegesprek (en de stille nummer negen die daar niet bij is ??), het wel of niet humanistisch karakter van je werk, zelfdoding, meningsverschillen binnen families en schoolgaande kinderen van wie een ouder overlijdt.

Om een idee te geven van wat er zoal in intervisie bijeenkomsten besproken wordt, geven we hier een impressie van wat de regio Midden-Nederland schrijft over hun intervisies. Besproken onderwerpen zijn:

- Stand van zaken/hoe gaat het met ieder?
- Teksten van uitvaarten: inbreng van een van de sprekers
- Welkomstwoord bij uitvaarten: elke spreker brengt een welkomstwoord in waarna dit wordt besproken met elkaar.
- Het werken als spreker tijdens corona: hoe ga je daarmee om?
- Hoe om te gaan met ... persoonlijke inbreng van de sprekers

Wat betreft het werken tijdens Corona zijn er naast de landelijke richtlijnen geen specifieke afspraken gemaakt maar wel ervaringen uitgewisseld: ieder kan en mag naar eigen inzicht bepalen of hij/zij nog wil spreken tijdens corona. Ideeën zijn uitgewisseld t.a.v.:

- Tijdens telefonische afspraak familie informeren over werken met richtlijnen:
 - Geen handen schudden, voldoende afstand bewaren
 - Max. aantal deelnemers aan het familiegesprek (i.v.m. beperkte ruimte)

- Navragen: is er wel/niet sprake van Corona-gerelateerde klachten?
- Eventueel kan het familiegesprek elders worden afgesproken (bijv. bij uitvaartcentrum)
- Eventueel kan het familiegesprek via telefoon of PC gehouden worden
- Gebruik maken van telefonisch familiegesprek: ervaringen gedeeld
- Gebruik maken van een (zelfgemaakt) scherm tijdens het familiegesprek
- Samen met de uitvaartondernemer kijken wat er wel/niet mogelijk is tijdens de uitvaartplechtigheid in coronatijd: dit levert soms mooie initiatieven op zoals een uitvaartdienst in de buitenlucht.

Vastgesteld in de vergadering van het stichtingsbestuur.